ANUL III Nr.— 819. O SINGURA EDIȚIE LUNI 6 MAI 1891

NUMĔRUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In București la casa Administrației
Din Județe și Străinătate prin mandate poștale
Un an în țară 30 lei; în străinătate 50
Șese luni » 15 » » » 25
Treĭ luni » 8 » » » 13

Un numĕr în Streinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te feresci, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANI

ANUNCIURILE
Din BUCURESCI și JUDEȚE se primesc
NUMAI la ADMINISTRAȚIE.
DIN STREINĔTATE, direct la administrație și
la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . . . 0,30 b. linia
» » » III. . . . . . 2.— lei »
» » » II. . . . . . 3.— lei »
Inserțiunile și Reclamele 3 lei rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

București, 5 Maĭ 1891.

SEPTAMANA

Sĕptămâna contrasturilor și a nenorocirilor.

De o parte, în Belgia, poporul muncitor nedreptățit și esclus de la viața publică, dă dovada cea maĭ strălucită de conștiința nedreptățeĭ ce i se face.

Aproape toțĭ muncitoriĭ din centrele marĭ miniere și metalurgice din Belgia s'aŭ pus în grevă, ca protestare în potriva releĭ voințe și egoizmuluĭ strîmt al claselor stăpânitoare cu guvernul lor, care pun diferite piedicĭ votuluĭ universal. Și în fața acestuĭ act de bărbăție demnă din partea poporuluĭ; în fața spectruluĭ îngrozitor al uneĭ greve generale, care ar nimici aproape capitalizmul belgian, patroniĭ — neînduratiĭ patronĭ — aŭ început să se plece.

Spăimântațĭ de jalnica măreție a solidarităței claseĭ desmoștenite, care preferă să n'aibă ce mânca de cât să maĭ rabde jugul; convinșĭ că armata — din care s'aŭ chemat sub drapel treĭ clase de rezervă — nu va fi îndestulătoare pentru a închide gura poporuluĭ, pe care prezența eĭ îl duce la violențe; temêndu-se că în cele din urmă armata, compusă în mare parte din muncitorĭ, să nu pactizeze cu greviștiĭ, — patroniĭ aŭ început să ceară retragerea trupelor și grăbirea întroducereĭ votuluĭ universal.

Triumful democrațieĭ belgiene, pe care noĭ îl dorim din tot sufletul, este apropiat. El trebue să vie, căcĭ nu se poate înlătura.

*

De altă parte, în Rusia — tristul adăpost al intoleranțeĭ — se petrec lucrurĭ revoltătoare. Despotismul nemulțumit de numĕrul victimelor sale politice, a început să caute pe cele religioase.

In Moscova s'a început o goană, sĕlbatecă și degradatoare pentru autoriĭ eĭ, în potriva nenorociților pe carĭ o soartă fatală ĭ-a făcut să se nască evreĭ.

Nimenĭ nu ne poate învinui de a fi pǎrtinitorĭ față cu toțĭ evreiĭ fără distincție. Ideile noastre în această privință sunt cunoscute. Suntem împotriva evreilor exploatatorĭ și fanaticĭ, după cum suntem înpotriva tuturor exploatatorilor și reacționarilor.

Dar guvernul autocratuluĭ moscovit îșĭ îndreaptă loviturile înpotriva unor oamenĭ nepregătițĭ pentru rezistență în lupta vieței și cruță tocmaĭ pe ceĭ maĭ primejdioșĭ, pe bancheriĭ cămătarĭ și pe bogațĭ.

Dar lăsând la o parte orĭ-ce distincțiune, protestăm în numele umanitățeĭ insultate înpotriva acestor persecuțiĭ barbare.

Ce contrast între Belgia și Rusia!..

In insula Corfu de asemenea s'aŭ comis și se comit excese în contra evreilor. Aci însă guvernul grecesc nu are nicĭ un amestec; în schimb însă, unele ziare străine afirmă că excesele acestea aŭ fost provocate de niște agitatorĭ antisemițĭ venițĭ din Austria.

Dacă faptele sunt astfel, ele nu maĭ aŭ nevoie de nicĭ un comentar.

*

O nenorocire s'a întîmplat moștenitoruluĭ Țaruluĭ. El a fost rănit cu sabia, în orașul Tokio din Japonia, unde se afla maĭ deunăzi în călătoria ce a întreprins în jurul pămêntuluĭ.

Autorul acestuĭ atentat pare a fi un agent de poliție atașat persoaneĭ prințuluĭ rus. Se daŭ fel de fel de explicațiunĭ acestuĭ atentat. Ne abținem de o cam dată de la orĭ-ce reflecțiune până vom ști adevĕrul.

*

Și noĭ am încercat o mare și nereparabilă nenorocire. Ion C. Brătianu, șeful partiduluĭ liberal-național și unul dintre ceĭ maĭ vechĭ și maĭ energicĭ luptătorĭ pentru democratizarea Românieĭ, a murit.

Ion Brătianu a putut să nemulțumească în ceĭ din urmă anĭ aĭ vieței sale politice pe mulțĭ; dar nimenĭ, nicĭ chiar nemulțumițiĭ nu vor putea să nu salute cu respect și cu adîncă mâhnire mormîntul unuia dintre ceĭ maĭ iluștri cetățenĭ aĭ acesteĭ țărĭ.

Impărtășind din adîncul inimeĭ durerea familieĭ și a țăreĭ întregĭ, noĭ dorim Românieĭ și în viitor luptătorĭ și patrioțĭ ca Ion C. Brătianu.

Neagu

??

Astă-zĭ D. Lascar Catargiu, prim ministru al M. S. Domnitoruluĭ Carol I la 1866 face parte din cabinet.

Il întrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12.000 galbenĭ dăruițĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresata Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti și publicată în „Monitorul" cu Nr. 118?

Care este așezămêntul de bine-facere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

Din minunile lingușireĭ

Vedem că în maĭ multe numere ale ziaruluĭ *România*, D. St. Velescu, profesor de declamație la Conservator, publică o serie de articole în carĭ laudă piesa *Meșterul Manole* și combate pe aceĭ carĭ aŭ criticat'o.

Nu putem să'ĭ respundem căcĭ n'am vĕzut piesa nicĭ n'am putut'o citi, fiindcă n'a fost încă imprimată nicĭ tradusă în românește. N'am putut dar de cât să reproducem darea de seamă ce ne-a fost trimisă de către corespondentul nostru vienez care a asistat la reprezentațiune și știe perfect limba germană.

Intrebăm însă pe D. St. Velescu:

Cum D-sa a putut să laude o dramă pe care nicĭ nu o cunoaște?

D. Velescu n'a fost la Viena spre a vedea reprezentația și, chiar dacă ar fi fost, D-sa nu știe boabă nemțește.

Aci n'a putut citi piesa, căcĭ nu e nicĭ publicată, nicĭ tradusă.

O lingușire! Ce minunĭ poțĭ produce!

Argus.

Istoria mea și a luĭ Box

Nu sunt încă mulțĭ anĭ de când am fost și eŭ patron. O moștenire neașteptată mĕ făcuse capitalist și fabricant. Natural că tunam și fulgeram contra ideilor *subversive* și privind evoluțiile social-economice ca utopiĭ, mĕ țineam cu mâinile și picioarele de *Statu-quo* și mĕ opuneam din resputerĭ la orĭ și ce înbunătățire a soarteĭ muncitorilor. Se înțelege că în alt timp așĭ fi spus că Dumnezeŭ a înpărțit lumea, la creare, în clase; că în bunătatea sa nemărginită el ne-a dat. nouĕ bogaților, o inimă generoasă spre a îngriji de sĕracĭ. Pe vremea mea însă, lumea devenise deja necredincioasă și rea și cu înpărțirea divină în clase m'așĭ fi făcut numaĭ de rîs; și asta cu atât maĭ mult cu cât o idee revoluționară foarte periculoasă primește tot maĭ mult rădăcină în popor, că adică toțĭ oameniĭ aŭ același drept la masa vieței...

Această idee revoluționară ne îngriji foarte mult, pe mine, pe ceĭ de o clasă cu mine și pe Statul *nostru*. Chemarăm în ajutor Biserica pentru ca să predice nemulțumiților resignație și resplată pe lumea cea-l'altă; chemarăm în ajutor pe învĕțațiĭ noștri economiștĭ ca să declare că ideia că toțĭ oameniĭ aŭ acelaș drept la masa vieței este o nebunie, iar noĭ capitaliștiĭ ne retraserăm în dosul uneĭ baricade și strigarăm cât ne ținea glasul: *industria națională! agricultură!* împrejurările nu permit nicĭ o ameliorare...

Și afacerile mergeaŭ bine și eŭ îmĭ frecam mâinile de bucurie.

Dar cum e mersul lucrurilor în lumea capitalistă: libera concurență sĕrăcește pe mulțĭ spre a înbogăți pe unul; concuraĭ și eŭ puternic și cu mare succes, spre a cădea la rîndul meŭ victima uneĭ coalițiunĭ de fabricanțĭ. Sărăciĭ cu totul și din cap deveniĭŭ braț; din topor coadă de topor.

II

Aceasta este, foarte pe scurt, istoria metamorfozeĭ ciocanuluĭ în nicovală a fracului meŭ în bluză. Eŭ sunt astăzĭ ceea-ce societatea bună numește un *agitator*, un individ, un vagabond, care nu vrea să muncească, care ațîță poftele canalieĭ de stradă, care voește înpărțirea averilor și nimicirea familieĭ, care atacă sfânta proprietate, așa cum am apucat'o de la moșĭ și strămoșĭ și cum ne-a lăsat'o Dumnezeŭ. Se înțelege că nimic din toate acestea nu'ĭ adevĕrat și nu cred că e nevoe să maĭ povestesc istoria celora cu musca pe căciulă. Eŭ lupt pentru drepturile omuluĭ; eŭ lupt fiind-că am recunoscut cât de nedreaptă e societatea de azĭ și cât de nedrept și de neomenos am fost și eŭ ca patron; eŭ lupt contra exploatăreĭ omuluĭ prin om și contra corupțiuneĭ ce a cuprins întreaga societate omenească; eŭ lupt contra minciuneĭ în care trăim; eŭ lupt fiind-că voiŭ să'mĭ ispășesc păcatele mele exploatator capitalist; eŭ lupt fiind-că mĕ căiesc de tirania mea de altă dată; lupt, fiind-că m'am hrănit atâta timp din munca altora și fiind-că sudoarea stoarsă de la sute și miĭ de nenorocițĭ, am prefăcut'o în aur, pe care l'am risipit în lux și desfrîŭ; eŭ lupt pentru femeia căzută, căcĭ clasa mea a contribuit maĭ mult la căderea eĭ; lupt contra familieĭ de azĭ, căcĭ bazată numaĭ pe interes și pe brutalitatea poftelor sexuale, ea necinstește femeia și o face roabă; lupt contra prejudițiilor care m'aŭ împiedicat a fi om în toată puterea cuvîntuluĭ; lupt pentru dreptate, lumină și adevĕr. Lupt pentru o cultură maĭ înaltă. Și cu această luptă a mea pentru un ideal este strîns legată istoria luĭ Box.

O vor citi puținĭ, fiind-că nu este de cât istoria mea și a unuĭ câine, fără amorurĭ, fără duelurĭ, fără sensație. Dar aceĭ puținĭ carĭ o vor citi, o vor înțelege și pentru aceia o scriŭ.

Și Box 'șĭ-a avut timpul sĕŭ. Era bine îngrijit cu toate celea și mânca până și stridiĭ de Ostanda spre a cădea ca și mine și dimpreună cu mine victima societățeĭ capitaliste.

Câtă putere misterioasă rezidă într'un privilegiŭ! Box făcea parte ca și mine, stăpênul sĕŭ, din clasa privilegiată și când mergea pe stradă, toțĭ proletariĭ neamuluĭ sĕŭ, câinĭ flămânzĭ, murdarĭ, selbaticĭ și fără zgardă îĭ făceaŭ loc, cu respect și frică. Sunt sigur că de ar fi purtat pălăriĭ, și le-ar fi scos și pe aceste din cap dinaintea luĭ. Par'că'l vĕd și acuma în urma mea, pe Box, țanțoș, mândru, cum numaĭ câinele unuĭ bogat poate să meargă. Și cu ce ochĭ de privilegiat se uita el la consîngeniĭ luĭ! De întâlneam pe o căldură tropicală, vre-un dulăŭ înhămat la o cărucioară, trăgênd, cu limba scoasă și abia ținându-se pe picioare, nicĭ o trăsătură de milă și de compătimire nu se vedea pe fața aristocratică a luĭ Box. Și eŭ nu'ĭ luam aceasta de loc în nume de rĕŭ. Nu mĕ uitam eŭ cu aceiașĭ inimă de piatră și cu aceiașĭ nepăsare la bătrînul care trăgea d'impreună cu dulăul și de pe a căruĭ față zbîrcită și muncită curgeaŭ sudorile? Și dacă luĭ Box îĭ se părea natural ca hengherul să prinză câiniĭ vagabonzĭ, căcĭ se înmulțiaŭ grozav. Apoĭ nu mi se părea mie, pe atuncĭ maltusian, tot așa de firesc rĕzboiul, „spre a opri o înmulțire a geniuluĭ omenesc..." I se părea luĭ tot atâta de firesc ca proletariĭ neamuluĭ din care făcea parte, să umble toată ziulica lihnițĭ și cu membrele sdrelite de niște casapĭ neomenoșĭ, cum mi se părea și mie natural și 'mĭ făcea plăcere de a arunca pe uliță pe lucrătoriĭ din fabrică carĭ cereaŭ o mărire a mizerabiluluĭ lor salar. C'un cuvênt, Box se purta în în totul cum se poartă câinele unuĭ capitalist și privilegiat și până azĭ încă nu știŭ sigur de n'avea în capul sĕŭ ideile și cunoștințele celor maĭ mulțĭ dintre filosofiĭ și economiștiĭ noștri naționalĭ...

Maĭ târziŭ am studiat cu dênsul pe Karl Marx, i-am povestit istoria revoluțiilor franceze, i-am arătat ce putere rezidă în solidaritate și cât de scârbos este a te ținea maĭ virtuos, maĭ vrednic numaĭ fiind-că eștĭ privilegiatul unuĭ privilegiat! L'am îmbărbătat să lupte pentru egalitate, libertate, fraternitate și, încins cu o eșarpă roșie și cu o bonetă frigiană în cap, l'am trimis să latre *Marsilieza* și să 'șĭ adune proletariĭ raseĭ sale de pe stradă spre a da asalt tuturor căsăpiilor.

A murit sĕrmanul Box! Zicețĭ: *fie'ĭ țĕrîna ușoară!* Sunt treĭ anĭ de atuncĭ și mie și acum 'mĭ vin lacrimile în ochĭ când 'mĭ aduc aminte ce grozav este a muri de foame, după ce vezĭ la toate trunchiurile carne grasă și bună și în toate bucătăriile epurĭ și purceĭ garnisițĭ... și te întorcĭ acasă cu coada între picioare, opărit, cu capul spart și cu picioarele rupte...!

III

Cum alt-fel priveștĭ lumea de pe înălțimea ta de capitalist, și alt-fel din abizul tĕŭ de proletar! Toate principiile cu care credeam că pot ferici omenirea întreagă; toate cunoștințele mele, cu care mĕ făleam atât de mult, se arĕtaseră în urmă un șir neîntrerupt de contrazicerĭ, căruia cu toțiĭ îĭ datorim mizeria pe pămênt. Mĕ simț azĭ cu totul alt-fel. O cauză mare 'mĭ dă putere și viață și mĕ entusiasmează.

Și Box a trecut prin acelaș purgatoriŭ. Il vedeam în ultimul timp fraternizând cu câiniĭ vagabonzĭ și ținând meetingurĭ sub cerul liber.

După ce'mĭ perduĭ toată averea 'mĭ era rușine de ceĭ de seama mea și emigraĭ. Cu chiŭ cu vaĭ 'mĭ găsiĭ de lucru într'o localitate industrială cu vr'o 20.000 de salariațĭ.

Cum merge de obiceiŭ între oameniĭ carĭ nu'șĭ înțeleg comunitatea de interese, aveam și noĭ în acea localitate o mulțime de societățĭ: de veteranĭ, de gimnastică, de bine-facere, toate puse sub *„înalt patronagiŭ"*, dar nicĭ o organizație care să ne facă rezistențĭ în lupta pentru traiŭ. Mĕ hotărâiŭ a deștepta printre uvrierĭ interesul de clasă, interes de care ca patron nu voiam să știŭ altă dată nimic. Convocaiŭ o întrunire spre a ne sfătui asupra uneĭ marĭ chestiunĭ de vitalitate. Orator maĭ prost de cât de rînd urcaiŭ pentru întâiașĭ dată în viața mea tribuna publică. Se înțelege că și Box asista la întrunire, lungit într'un colț al săleĭ sub o bancă.

Ținuiŭ un discurs adevĕrat de *„agitator"*. Tunete și fulgere! Și reușiĭ pe deplin, dar nu după înțelesul ordinar al cuvîntuluĭ. Inainte încă de a termina se născuse un tumult îngrozitor și strigătele de jos! jos! puseră capĕt cuvîntăreĭ mele. E o reușită negativă într'adevĕr, dar e o reușită deplină, căcĭ nu trebue uitat că două momente sunt principale în viața publică a mulțimeĭ: când *nu* știe ce face, atuncĭ îșĭ spânzură amiciĭ; când *știe*, pe dușmanĭ.

Maĭ mulțĭ vĕzênd că nu mĕ daŭ jos de bună-voie se repeziră la mine. Pe de altă parte Box, care dormita sub laiță, (căcĭ toate cele spuse de mine îĭ eraŭ deja cunoscute de acasă), speriat de zgomotul infernal, începu și el să latre grozav și în treĭ sărit urĭ era la tribună și 'șĭ arătă colțiĭ. Se uita când la mine, când la agresoriĭ meĭ. In ochiĭ sĕĭ ceĭ frumoșĭ și adâncĭ vĕzuiŭ că el m'a înțeles. Box, care a mâncat altă dată stridiĭ de Ostanda, caviar de Astrahan, cașcaval de Penteleŭ, șnițel de Viena; Box, care a bĕut Cotnarĭ și Nicoreștĭ; el a înțeles tot contrastul între trecut și prezent, el a priceput tot abizul în care ne-a aruncat pe amândoĭ societatea capitalistă. Așĭ fi dorit ca lătratul sĕŭ să se auză de către întreaga burghezie, căcĭ el semăna curat a aplause și aprobărĭ, a aplause și aprobărĭ pentru o cauză mare și sfântă, cauza desrobireĭ tuturor oamenilor și a câinilor. Da! Da! Și a câinilor. Căcĭ este o curată barbarie și care se datorește tot Capitalizmuluĭ, că în birturile cele marĭ ni se dă friptură de câine în loc de friptură de iepure.

Cititorule! Deschide o parenteză, căcĭ mi se pare că nu m'aĭ înțeles.

Inainte de a mĕ taxa de nebun, fiindcă smestic chestia socială cu aceea a dobitoacelor, fă ca mine: meditează tocmaĭ asupra vieței acestor din urmă și veĭ găsi atâtea puncte de contact între dînsele și între... tine. Mĕ prind că o reflecție la o friptură de câine servită într'un mare birt de pe bulevard, te poate face să bațĭ cu pumniĭ în masă și să strigĭ: la dracu cu Brentano și cu Schäffle!

Din întrunire fuĭ dat afară în brâncĭ și ghionturĭ puțin încurajătoare. Și Box suferi lovitura măgaruluĭ, de și el s'arătă cu mult maĭ viteaz de cât mine, mușcând în dreapta și în stânga.

Cu toate acestea sĕmînța căzuse pe pămînt bun. Uvrieriĭ nu putură uita așa de lesne cuvîntarea mea și tot gândind și sfătuindu-se ajunseră după maĭ multe lunĭ să înțeleagă că am dreptate. Imĭ încercaĭ atuncĭ norocul cu o a doua întrunire. Cum se schimbă timpurile! Eŭ fuĭ primit în urale, iar cine putea să pue mâna pe Box, îl netezea și 'l lăuda că este un câine foarte de treabă.

*

Istoria noastră e pe sfîrșite.

După câte-va sĕptămânĭ de la ultima întrunire, ne puserăm cu toțiĭ în grevă. Dar banĭ n'aveam, ajutor din afară nu ne sosiaŭ și merindele se 'mpuținaŭ din zi în zi. Impărțeam cu Box frățește ce aveam. Ajunsesem însă într'o zi să nu maĭ am nimic nicĭ pentru mine. Simțind că la amîndoĭ ne ghiorăe mațele de foame, îĭ ținuĭ următorul logos:

„Boxule dragă! Noĭ uvrieriĭ trebue să luptăm pentru existența și drepturile noastre *în marginile legalitățeĭ*. Orĭ cât de nedrepte și de barbare sunt legile și instituțiile noastre, noĭ trebue să le respectăm, căcĭ altfel facem cunoștință cu glonțul și cu baioneta. Tu eștĭ cu mult maĭ liber. Folosește-te de acest timp, când bărbațiĭ noștriĭ de Stat n'aŭ făcut încă legĭ și pentru câinĭ. De la tine încă nu se cere o luptă legală și pe terîmul actualeĭ ordine sociale. Cât de demn de invidiat eștĭ că n'aĭ reprezentanțĭ în Parlament care să te poarte ca pe noĭ, numaĭ cu vorba: „Du-te, fă în ciuda economiștitor și a legislatorilor noștri..."

Și cu o mișcare semnificativă îĭ arătaĭ ușa întredeschisă. Box eși dând din coadă și sărind gardul. Mĕ uitaĭ pe fereastră și vĕzuiŭ că mĕ înțelesese pentru a nu știŭ câta oară. Intins merse la cel maĭ apropiat trunchiŭ de carne și aștepta momentul favorabil să poată înhăța vr'o bucată...

Nenorocitul meŭ tovarăș! abia îl recunoscuĭ când se întoarse seara de la nefasta excursiune. Opărit, cu capul spart, cu două picioare rupte. Vĕzuiŭ după asta că complotul de la căsăpie nu reușise și perchiziția bucătăriilor după fripturĭ oprite fu descoperite la timp și aspru pedepsită de către bucătăresile fără inimă. Făcuiŭ tot ce mĭ-a stat în putință ca să'l scap cu viață. Era în zadar. Dacă așĭ maĭ fi fost patron, n'așĭ fi întîrziat de a chema pe Colben, sărac însă și flămând îmĭ frîngeam numaĭ mâinile uitându-mĕ în ochiĭ triștĭ și plângĕtorĭ aĭ luĭ Box.

Mi se părea însă că el nicĭ nu se gândește la gravele sale rane și la suferințele mele. Mi se părea că mĕ întreabă cu ochiĭ sĕĭ: *Aĭ mâncat tu azĭ ceva....? Cum stă greva...?* Și tot privindu-ne amîndoĭ, îmĭ veniră lacrimile în ochĭ. Schelălăia și dedea din coadă așa de jalnic!

După câte-va zile înțeleseiŭ că moartea ar fi o adevĕrată bine-facere pentru el. Il duseiŭ în ogradă și'l legaiŭ la ochĭ. Cu propriile mele mâinĭ luaiŭ ciomagul și 'ĭ dăduiŭ, una după alta, atâtea peste cap până nu se maĭ mișcă. Ultimul sĕŭ oftat a fost: *Mene, Tekel, Ufarsin!*

Apoi ameţit şi zdrobit de durere, aruncaĭ bâta şi murmuraiŭ: S'a sfîrşit!....

* * *

Colo lângă gard zace ce a fost muritor în Box. I-am presĕrat mormîntul cu imortele, fiind că a murit ca un eroŭ, luptând pentru existenţa sa.

Nacolobi

„Gazeta Bucovineĭ“

De curênd a apărut: *Gazeta Bucovineĭ*. Cititoriĭ noştri îşĭ amintesc că adese-orĭ s'a vorbit în ziarul nostru asupra acesteĭ **înstrăinate fiice a Românieĭ**, şi nu putem decĭ de cât să salutăm cu bucurie apariţiunea acesteĭ foĭ, urându'ĭ îndelungă durată şi prosperitate.

Reproducem maĭ jos programul publicat în Nr. 1 al ziaruluĭ:

I

Sunt aproape 114 anĭ, de când cele treĭ districte moldoveneştĭ: Cernăuţĭ, Suceava şi Câmpu-Lung aŭ trecut sub numele Bucovina în posesiunea Austrieĭ.

Nu ne oprim la împrejurările, carĭ aŭ pricinuit acest eveniment; acele sunt lucrurĭ care aparţin domeniuluĭ istorieĭ.

Pentru ca să arătăm însă legitimitatea programuluĭ nostru peste tot, trebue să accentuăm, că pe timpul treccreĭ Bucovineĭ la Impĕrăţia austriacă, locuitoriĭ aproape esclusivĭ aĭ acesteĭ ţerişoare aŭ fost Româniĭ, un moment, pe care l'a avut în vedere şi Impĕratul Iosif al II-lea, când a declarat Bucovina drept o provincie politiceşte autonomă şi ĭ-a dat o organizaţie ce corespundea în cât-va cu drepturile şi obiceiurile tradiţionale ale poporuluĭ românesc.

E adevĕrat, că abia trecură zece anĭ şi Bucovina, perzênd această organizaţie bună, a fost fost încorporată Galiţieĭ ca un simplu district al acesteia. In această poziţie a rĕmas ţara noastră şase-zecĭ şi treĭ de anĭ, un timp destul de îndelungat, pentru ca ea să'şĭ piardă în mare parte caracterul eĭ românesc. Deosebite elemente streine şĭ-aŭ format aicĭ coloniĭ întregĭ, aşa că Româniĭ, poporul autochton al ţăriĭ, nu maĭ fac astă-zĭ nicĭ măcar majoritatea absolută a poporaţiuniĭ.

La anul 1849 Bucovina a fost în sfîrşit despărţită de Galiţia, cu dreptul de a'şĭ alege reprezentanţĭ pentru dieta imperială din Viena, iar la anul 1862 a fost despărţită definitiv şi ridicată la rangul unuĭ ducat cu guvernul sĕŭ propriŭ. Odată încuibat şi înrădăcinat însă, rĕul produs prin cele vre-o şapte deceniĭ de atîrnare nu s'a putut înlĕtura cu desĕvîrşire nicĭ chiar până în ziua de astăzĭ şi în ciuda opintirilor ce se făcuseră în această direcţiune de către cercurile normative şi conducĕtoare ale monarhieĭ noastre.

Făcênd decĭ o reprivire scurtă asupra trecutuluĭ Bucovineĭ, orĭ şi cine trebue să primească convingerea, că Impĕraţiĭ Austrieĭ aŭ ţinut tot-d'a-una seamă de raporturile speciale ale ţăreĭ şi şĭ-aŭ dat toată silinţa, ca ea să fie administrată amĕsurat cerinţelor şi drepturilor tradiţionale ale poporuluĭ românesc. Dacă cu toate acestea poporul românesc a fost încetul cu încetul despoiat de drepturile sale şi alte elemente streine aŭ devenit stăpâne peste destinele sale, vina o poartă singur numaĭ organele care se aflaŭ în mâinile streinilor nu tocmaĭ bine-voitorĭ poporuluĭ baştinaş al ţăreĭ.

Ca maĭ toate ziarele româneştĭ de peste Carpaţĭ, *Gazeta Bucovineĭ* adresează laude Impĕratuluĭ Austro-Ungarieĭ.

Vom stărui ca limba românească să se aplice la toate oficiile administrative şi judecătoreştĭ în districtele, în care locuesc Românĭ, şi în urmarea acesteia toţĭ aceia care aspirează la funcţiĭ de Stat, să cunoască limba românească. Pretindem chiar cu tot deadinsul, ca şi actualiĭ funcţionarĭ din discricte româneştĭ să întrebuinţeze în contactul lor cu poporul limba românească şi să nu silească poporul a vorbi cu eĭ o limbă streină saŭ cu ajutorul unuĭ tălmaciŭ, şi ţinem, că acestor pretenţiunĭ îndreptăţite s'ar putea maĭ uşor satisface, dacă funcţiile publice s'ar umplea cu indigenĭ, cu fiĭ aĭ Bucovineĭ, iar nu cu streinĭ importaţĭ din alte provinciĭ austriace, care nu cunosc nicĭ limba, nicĭ obiceiurile poporuluĭ nostru.

Cu un cuvînt, noĭ cerem ca spiritul constituţieĭ să se aplice cu vigoare şi faţă cu poporul românesc din Bucovina.

In privinţa culturală, afară de cele înşirate în apelul nostru din fruntea numĕruluĭ de azĭ al acestuĭ ziar, pretenţiunile noastre se extind şi asupra următoarelor două puncte: Introducerea limbeĭ române de propunere la întreg gimnaziul din Suceava şi cultivarea maĭ serioasă a limbeĭ române la şcoalele mediĭ şi la cele poporale.

De oare-ce naţionalitatea tuturor Românilor e strâns legată de credinţa lor strămoşească, organul nostru, ca organ cu desĕvîrşire naţional, va interveni pentru autonomia şi organizarea bisericeĭ ortodoxe-rĕsăritene din Bucovina şi va da atenţiunea cuvenită tuturor afacerilor ce privesc biserica şi diecesa noastră bucovineană. In special vom urgea activitatea congresuluĭ bisericesc, vom pleda pentru ameliorarea stăriĭ cleruluĭ mirean, maĭ ales a aceluĭ ajutător şi vom cere reorganizarea administraţiuniĭ fonduluĭ religionar gr.-or. din Bucovina sub controlul organelor bisericeştĭ competente.

Imbunătăţirea soarteĭ poporaţiuneĭ agricole încă va forma una dintre preocupaţiunile noastre de căpetenie, şi credem că în direcţia aceasta vom putea lucra maĭ salutar dacă vom persista pe lângă înfiinţarea uneĭ băncĭ de credit regnicolare pentru câştigarea de credite agricole pe seama poporaţiuniĭ de la ţară şi pentru prosperarea industrieĭ şi a comerciuluĭ şi pe lângă încheierea grabnică a convenţieĭ comerciale şi vamale cu învecinatul regat al Românieĭ.

Pentru ca să se poată susţine buna înţelegere între românĭ şi cea-l'altă poporaţiune indigenă din ţară vom combate cu toate mijloacele legale aspiraţiunile unor veneticĭ carĭ numaĭ conturbă buna înţelegere dintre româniĭ şi rusiniĭ pămêntenĭ şi coloniştiĭ germanĭ, de la care poporul român nu a îndurat nicĭ o dată vre-un rĕŭ şi cu care poate, fără a'şĭ periclita naţionalitatea saŭ credinţa, trăi în pace şi în deplină armonie, după cum a trăit şi până acum timp de maĭ multe deceniĭ.

Egala îndreptăţire naţională e garantată prin legile fundamendale ale statuluĭ. Respectarea eĭ e reclamată prin însăşĭ firea particulară a monarhieĭ noastre. Când cerem decĭ această respectare, lucrăm în interesul bine înţeles al monarhieĭ unitare, căcĭ un organism numaĭ aşa se poate desvolta şi numaĭ aşa poate prospera, dacă părţile luĭ singuratice nu sunt împiedicate în desvoltarea puterilor lor de viaţă. Monarhia austriacă, care se compune din atâtea popoare deosebite cu tot atâtea individualităţĭ naţionale pronunţate, nu se poate întări şi oţeli de cât atuncĭ când aceste popoare îşĭ găsesc într'ênsa toate condiţiunile de lipsă pentru desvoltarea lor ca individualităţĭ naţionale.

Desaprobând cu desĕvêrşire procedarea Maghiarilor faţă cu naţionalităţile din Transleitania, procedare care slăbeşte forţele monarhieĭ unitare şi combatând şi în cea-l'altă parte orĭ-ce preferire a unuĭ popor faţă cu cel-l'alt, orĭ-ce întărire a unuia pe contul celuĭ-l'alt, lucrurĭ carĭ produc nemulţumire şi duşmănie între singuraticele popoare, ne vom ţine strâns de programul nostru desfăşurat până aci, tocmaĭ pentru ca prin aceasta să contribuim la oţelirea forţelor monarhieĭ unitare şi pentru ca să o facem capabilă de o resistenţă pe cât se poate de mare faţă cu orĭ-care duşman extern al eĭ.

CRONICĂ

AL DOILEA PROFIL IN CREION

Posomorît maĭ tot-d'auna,
Profil burghiez de grec,
Adese-orĭ caracteristic
Prin rîsu'ĭ greŭ şi sec.

—x—

Aşteaptă ca o moştenire
Curând, curând s'apuce;
Iar cariera luĭ s'anunţă
Printr'un cuvênt: traduce!

—x—

Dar ce traduce? tot-d'auna:
Poveştĭ, foiletoane,
Şi-ades nuvele pornograficĭ,
Cum plac... unor cocoane!

—x—

Mendès, Silvestre *saŭ* Richepin
Făcut-aŭ cu el pact
Ca să'ĭ traducă;—dar la slujbă
E rare-orĭ ezact.

—x—

Când corectează *simte-adânc*
Un nesfîrşit supliciu;
Iar când zăreşte o femeĭe
Se uită cu deliciu.

—x—

De-ar avea banĭ ar pribegi
Prin ale ţărĭ şi mărĭ;
Dar astă-zĭ dacă'ĭ daĭ doĭ leĭ
Iţĭ vinde: „SĂRUTARI.“

—x—

E-un camarad leal şi bun
Şi nu'ĭ lipsit de preţ;
Eŭ însă-alăturea de el
Când staŭ maĭ mult... înghĭeţ!

Tradem

GENERALITĂŢI HYGIENICE

Despre împrejurările carĭ scurg puterile unuĭ om

Intre acestea se numĕră maĭ întâĭ boalele, de carĭ n'a putut scăpa omul, saŭ maĭ bine, carĭ l'aŭ isbit, cu toată paza ce a putut avea.

După boale, vin necazurile carĭ risipesc averea, pofta de mâncare, somnul şi sgudue toţĭ nerviĭ, din care cauză aceştia slăbesc şi cu eĭ tot trupul.

Din aceste cauze omul, une-orĭ greŭ scapă.

Dar sunt alte cauze, carĭ slăbesc pe om şi de carĭ el, cu puţină îngrijire, poate scăpa lesne, şi scăpând de acelea, apoĭ scapă des şi de boale şi de unele necazurĭ.

Aceste cauze sunt: nĕravurile rele şi neîngrijirea condiţiunilor igienice saŭ de sănătate ale trupuluĭ sĕŭ şi ale locuinţeĭ luĭ.

Intre nĕravurile rele, cel maĭ rĕŭ este bĕutura peste mĕsură a spirtoaselor care buhăesc pe beţiv, şi 'ĭ pune, în locul puterilor nervoase naturale, otrava spirturilor.

După beţie vine neînfrînarea poftelor trupeştĭ, carĭ duc pe un asemenea nenorocit la pierdere de puterĭ într'un grad mare, la luare de boale, carĭ otrăvesc sângele, pentru toată viaţa luĭ şi pentru copii şi nepoţiĭ luĭ. Se va vedea această nenorocire, când vom vorbi despre acele boale.

Nĕravurĭ rele carĭ slăbesc puterile sunt multe, dar aicĭ n'am pomenit de cât pe cele de căpetenie. Maĭ departe le vom arăta pe toate şi cu toate urmările lor.

Acum să stăruim asupra neîngrijirilor igienice ale corpuluĭ şi ale locuinţeĭ.

Acestea sunt maĭ întâĭ o mare pricină de slăbire a trupuluĭ, şi al doilea o cauză foarte înlesnitoare de îmbolnăvire.

In adevĕr, un om care trăeşte în condiţiunĭ rele de igienă saŭ de sănătate, este ca o verdeaţă saŭ ca o plantă al căruĭ pămînt în loc să aibă numaĭ ce-ĭ trebue maĭ are materiĭ vătămătoare şi a căreĭ atmosferă saŭ împrejurime are multe din carĭ îĭ fac rĕŭ. Acea verdeaţă saŭ plantă va suferi, şi suferinţa va fi cu atât maĭ mare cu cât acea plantă va fi maĭ tînĕră.

Această nenorocită plantă, în loc să crească repede şi frumoasă, creşte încet, palidă şi tristă.

Tocmaĭ aşa este şi cu omul.

N'avem de cât să aruncăm privirea în casa unuĭ ţăran cu copiĭ mulţĭ, cu nepĕsare despre el şi copii luĭ şi cu nepricepere despre condiţiunile igienice ale caseĭ luĭ; în alte cuvinte a căruĭ casă prea mică pentru aĭ caseĭ luĭ, (femee, copii şi multe dobitoace), maĭ este necurată, neaerisită, umedă şi neluminată şi aĭ căruĭ copiĭ se hrănesc maĭ numaĭ cu mămăligă şi ceapă şi acestea de multe orĭ stricate saŭ otrăvite, şi vom vedea că asemenea locuitorĭ, între carĭ copiĭ maĭ cu seamă, sunt veştezĭ ca şi verdeaţa saŭ planta care n'are pămînt bun, n'are umezeală, căldură şi lumină, şi din pămîntul şi atmosfera căreia maĭ sug şi alte verdeţurĭ, cu atât maĭ primejdioase cu cât vor fi maĭ sĕlbatice şi maĭ puternice.

Aşa oamenĭ veştejiţĭ sunt oamenĭ fără multe puterĭ, carĭ la un suflu de boală cad şi cad greŭ bolnavĭ.

Din cele zise până aci ĭese că omul pierde din puterĭ prin boale, necazurĭ, nĕravurĭ rele şi neîngrijirĭ igienice saŭ neîngrijirĭ de sănătate.

Despre toate acestea am zis numaĭ în treacĕt câte-va vorbe, dar le vom descri pe larg pentru aceia ce nu le ştiŭ şi doresc să le ştie.

PREMIURILE ACADEMIEI ROMÂNE

După decisiunile luate de Academia Română în sesiunile de până la anul 1891, concursurile propuse de Academie sunt cele următoare:

I. *Premiul Năsturel-Herescu* de 4,000 leĭ se va decerne, în sesiunea generală din anul 1892, uneĭ cărţĭ scrise în limba română cu conţinut de orĭ-ce natură, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1891.

II. *Premiul Statuluĭ Lazăr* de 5,000 leĭ se va decerne, în sesiunea generală din anul 1892, uneĭ cărţĭ scrise în limba română cu conţinut ştiinţific, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1890 până la 31 Decembrie 1891 saŭ celeĭ maĭ importante invenţiunĭ ştiinţifice făcute de la 1 Ianuarie 1890 până la 31 Decembrie 1891.

III. *Marele premiŭ Năsturel-Herescu*, din seria B, în sumă de 12.000 leĭ se va decerne în sesiunea generală din anul 1893 uneĭ cărţĭ scrise în limba română cu conţinut de orĭ-ce natură, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1889 până la 31 Decembrie 1892.

NB. In privinţa *Premiilor Năsturel-Herescu* se pun în cunoştinţa publiculuĭ dispoziţiunile din codicilul rĕposatuluĭ întru fericire C. Năsturel-Herescu.

IV. *Premiul Asociaţiuneĭ Craiovene pentru desvoltarea învĕţămîntuluĭ public* în sumă de leĭ 1,500 se va decerne în sesiunea generală din 1892 celeĭ maĭ bune cărţĭ didactice în limba română dintre cele tipărite de la 1 Ianuarie 1890 până la 31 Decembrie 1891.

V. *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1892, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

„Naşterea şi înmormîntarea la Românĭ. Datine şi credinţe.“

Terminul prezentăriĭ manuscriselor la concurs va fi până la 31 Decembre 1891.

VI. *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1893 uneĭ cărţĭ scrise în limba română, cu conţinut literar, care se va judeca maĭ meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1891 până la 31 Decembre 1892.

VII. *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5,000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1893 celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra următoruluĭ subiect:

„Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic şi al compoziţiuniĭ lor chimice.“

Manuscrisul va trebui să cuprindă materie pentru circa 300 paginĭ de tipar în 8° *garmond*.

Terminul prezentăriĭ manuscriselor la concurs va fi până la 31 Dec. 1892.

VIII. *Premiul G. San-Marin*, în sumă de 1,500 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1893, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

„Consideraţiunĭ asupra comerciuluĭ Românieĭ cu ţările streine, atât la Orient cât şi la Occident, începênd cu secolul al XVI-lea până la anul 1860.“

Terminul prezentăriĭ manuscriselor la concurs va fi până la 31 Dec. 1892.

IX. *Premiul Neuschotz*, de 1.500 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din 1893, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba Română asupra următoruluĭ subiect:

Compendiŭ istoric asupra desvoltăreĭ industriale la Românĭ până la 1875.

Terminul extrem al prezentăreĭ manuscriselor la concurs va fi la 31 Decembrie 1892.

X. *Premiul Statuluĭ Eliade-Rădulescu*, de 5.000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1894, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba Română asupra următoruluĭ subiect:

Studiŭ asupra basmelor române în comparaţiune cu legendele antice clasice şi în legătură cu ale popoarelor invecinate şi ale tuturor popoarelor romanice.

Terminul prezentăreĭ manuscriselor la concurs va fi la 31 Decembrie 1893.

XI. *Premiul D. Hagi Vasile*, de 5 000 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1894, uneĭ cărţĭ scrise în limba Română şi publicată în timpul de la 1 Ianuarie 1888 până la 31 Decembrie 1893, al căruĭ cuprins va fi:

Istoria comerţuluĭ la Românĭ, saŭ *starea actuală a comerţuluĭ în România*, saŭ *studiĭ asupra legislaţiuniĭ comerciale în Statul Român*, saŭ *orĭ-ce alte subiecte privitoare la comerţul român.*

Terminul prezentăreĭ cărţilor (în 6 exemplare) pentru concurs va fi până la 31 Decembrie 1893.

XII. *Premiul Alexandru Bodescu*, de 1.500 leĭ, se va decerne în sesiunea generală din anul 1894, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba Română asupra următoruluĭ subiect:

Istoria teatruluĭ în România.

Terminul prezentăriĭ manuscriselor la concurs va fi până la 31 Decembrie 1893.

XIII. *Premiul Statuluĭ Lazăr*, de 5,000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1895, celeĭ maĭ bune lucrărĭ în limba română asupra următoruluĭ subiect:

„Igiena ţăranuluĭ român. Locuinţa, încălţămintea şi îmbrăcămintea. Alimentaţiunea în diferite regiunĭ ale Ţăreĭ şi în diferite timpurĭ ale anuluĭ.“

Termenul prezentăriĭ manuscriselor la concurs va fi până la 31 Decembrie 1894.

XIV. *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 10,000 leĭ, dimpreună cu procentele acesteĭ sume până la acordarea premiuluĭ, se va decerne, în sesiunea generală 1896, cele maĭ bune lucrărĭ scrise

---

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL“

(124)

CHARLES MEROUVEL

MORŢI ŞI VII

XXVII

Gelozie navareză

Dambert o sili să şază ţiindu'ĭ mâna.

— Per Bacco! d-ta eştĭ om nervos!

El se scuză:

— Nu te mişca, te rog, zise el. Maĭ tîrziŭ 'ţĭ voiŭ spune... aĭ să ştiĭ tot. Nu trebue să ne vadă nimenĭ.

Şi încetişor:

— Va să zică este amanta aceluĭ om?

— Da.

Şi dând din umerĭ, Lorenza zise iar cu nepăsare:

— A luĭ saŭ a altuia!

— De multă vreme?

— Numaĭ decâteva zile.

— Unde şade?

— In strada Sf. Augustin.

— Ce numĕr?

— Zece.

— Lângă sora eĭ! murmură Dambert.

— Apartamentul acesta i-a fost dat de contele? zise tot George.

— Da.

— Vine des la ea?

— Da, des.

Dambert tăcu.

Cu capul rezimat pe mâinĭ, îşĭ rodea unghiile cu turbare, neştiind ce să facă.

Pe urmă, cu ochiĭ ascunşĭ dupe degete, nu se sătura privind obrazul Roselli.

Ea sta serioasă în mijlocul curtezanilor sĕĭ.

In rangul întîĭ, maiorul Campayrol tot aşa de liniştit ca şi cum n'ar fi ştiut că se află în Paris tatăl acesteĭ Giovana care putea s'o întîlnească într'o zi împreună cu Vaunoise, complicele luĭ.

Şi atuncĭ ce explozie!

Maĭ eraŭ şi Réville, Billy, Ribas, carĭ omoraŭ vremea petrecêndu'şĭ seara la teatru, ducêndu'se din unu într'altu, cunoscuţĭ pretutindenĭ de controlorĭ, de femeile carĭ deschid lojile şi de artiştĭ, maĭ cu seamă de artiste.

Toate culisele li eraŭ deschise.

In sfârşit Vaunoise, rece, distins, cu pardesiul descheiat lăsând să i se vadă albeaţa uimitoare a cămăşi şi roza de la cheotoarea haineĭ.

Giovana nu avea pălărie.

Purta în spate o *sortie de bal* de surah foarte călduroasă, şi peste pĕr capuşonul căptuşit cu atlaz galben închis încadra cel maĭ pur obraz ce a putut un om să admire vreodată!

Adevĕrat că era sora gemenă a Jeaneĭ!

Dambert admira tot la dînsa, distincţiunea supremă, nepăsarea rece cu care se uită la toţĭ aceĭ prietinĭ carĭ se prăpădeaŭ pe lângă dînsa, creţul dispreţuitor al buzelor eĭ dulce.

Era aceiaşĭ expresiune tristă care se imprima în obrazul Lorenzi.

Pricepu Italianca ce se petrecea în sufletuluĭ streinuluĭ?

S'ar putea crede.

Fiindcă, puind mâna pe braţul luĭ Dambert, îĭ zise:

— O dispreţuieştĭ poate pentru viaţa pe care o duce!

— Eŭ! zise el par'că deşteptat din vis.

— Aĭ greşi! Dac'aĭ şti cât a suferit ea! Câte mizeriĭ am îndurat noĭ! Ce viaţă am dus din copilărie!

— Nu o dispreţuesc, Lorenzo, o iubesc!

— O iubeştĭ?

— Da, cu o iubire nemărginită, cu o iubire curată şi devotată! Aş da zece averĭ pentru ca să fie fericită!.... Eŭ sînt....

Dambert nu isprăvi vorba.

Pentru ca să menajeze viitorul, ca să 'şĭ pregătească rĕzbunarea, fiindcă acum o pregătea grozav şi fără milă, avea trebuinţă să tacă.

— Lorenzo, zise el strângînd mâna tinereĭ femeĭ, ghicesc toate mîhnirile şi chinurile câte le aţĭ îndurat în tinereţea voastră. Iţĭ jur să vĕ daŭ un viitor care să vĕ facă să le uitaţĭ.

Nu mĕ cunoştĭ, însă îţĭ pot spune că sînt un om cinstit şi că nimic nu mĕ va costa pentru ca să 'mĭ înplinesc făgăduiala.

Ascultă-mĕ.

Sora d-tale nu trebue să se 'ntoarcă în noaptea asta acasă saŭ altfel nu rĕspund de mine. Aş omorî pe omul acesta în pragul camereĭ sale.

Voeştĭ să mĕ slujeştĭ?

— Ce trebue să fac?

— Am să ies din cafenea fără să mĕ poată băga de seamă cineva. Aproape de noĭ este o uşe. N'o să bage nimenĭ de seamă plecarea mea. Să te ducĭ la Giovana şi să 'ĭ spuĭ:— Vino cu mine. Vrea cineva să'ţĭ vorbească.— Dacă te întreabă cine vrea, să 'ĭ spuĭ că o caută Roşu.

— Roşu!— Este în Paris?

— L'am adus în Paris. Bietul om mi-a vorbit de voĭ cu atâta dragoste, ca de nişte copiĭ pe care i'a crescut, încât am prins dragoste de dînsul. Este afară.

— O! atuncĭ, Giovana vine! Adevărat că Roşu ne a făcut mult bine!

— Aĭ înţeles bine, Lorenzo?

— Nu te teme de nimic. Nu ştiŭ pentru ce, însă îmĭ inspirĭ prietinie şi mi se pare că aş veni dupe d-ta până la capătul pămîntuluĭ.

Dambert aruncă un napoleon pe masă.

— Opreşte tot, zise el chelneruluĭ care alergase.

Şi îndată ieşĭ cu gulerul pardesiuluĭ ridicat.

Nimenĭ nu băgă de seamă plecarea luĭ.

Italianca îşĭ părăsi locul şi se 'ndreptă printre mese spre grupul unde Roselli era puntul luminos.

— Tu eştĭ? zise dănţuitoarea.

— Socoteam să te întâlnesc aci şi am venit să te caut.

— Şezĭ un minut cu noĭ.

Hainele negre se îndesară înprejurul Lorenzi.

— Nu pot, zise ea.

— Poţĭ să ne daĭ un minut, sapremi-nette! zise maiorul Campayrol.

— Nu pot! sînt aşteptată ca şi tine! zise Italianca luând pe soru'sa de braţ.

— Cine ne aşteaptă?

— Un vechĭ prietin care o să te bucure că 'l vezĭ.

— Un prietin?....

— Roşu.

Dănţuitoarea sări în sus cu un ţipăt de bucurie.

Insă Vaunoise o ţinu.

— Cine 'ĭ Roşu? întrebă el.

— Un biet om care ne a protejat într'o vreme.

— Să intre!

— Nu cutează! zise Lorenza.

— Pentru ce?

— E prea prost înbrăcat!

— Să'l aducă pe sus, zise baronul de Billy, chirchilt dupe obiceĭ.

(Va urma)

în limba română asupra următoruluĭ subiect:

„Istoria Românilor de la Aurelian până la fundarea Principatelor.“

Termenul presentăriĭ manuscriselor va fi 30 Noembre 1895.

XV. *Premiul Alexandru Ioan Cuza,* de 6,000 leĭ, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1896, celeĭ maĭ bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următoruluĭ subiect:

„Psichologia și metafizica poporuluĭ român după literatura populară.“

Termenul prezentăriĭ manuscriselor la concurs va fi 31 Decembre 1895.

CU LACRRIMI...

Cu lacrimĭ mĭ-aĭ jurat,
Că 'n vecĭ n'aĭ să mĕ uițĭ,
Ș'acum de mĕ 'ntîlneștĭ,
Nicĭ vraĭ să te maĭ uițĭ.

Te facĭ că nu mĕ vezĭ,
Daĭ capul într'o parte,
Și ca să nu-mĭ vorbeștĭ
Mĕ 'ncunjurĭ pe departe.

La ce atâta teamă
Să nu daĭ ochĭ cu mine?...
C'așa era să fie,
Eŭ o știam prea bine.

Le cunoșteam pe toate,
Și le-am maĭ suferit,
Căcĭ nu întîiașĭ dată
Pe tine te-am iubit.

[C. L.] A. C. Cuza.

SCHIȚĂ DUPĂ NATURĂ

I.

Strada e largă, pavată cu bolovanĭ și cu gropĭ, care în vreme de ploaie, se umplu cu apă și până apa să se treacă, prinde pe deasupra mătasea broaștei.

Casele sunt micĭ; aŭ maĭ mult înfățișarea celor de sat, unele curățele, cu curte și grădină în care zarzavatul crește ferict alăturea cu florile; altele părând cocioabe, strâmbe, cu ferestre fără geamurĭ, urâcioase și murdare.

Strada e lungă și încovoiată; o locuește mult norod. In capĕt se vede o biserică cu clopotnița în stradă, prin al căreia gang se pătrunde în curtea fostă odată cimitir.

Imprejurul bisericeĭ sunt numaĭ crucĭ și maĭ marĭ și maĭ micĭ de piatră ordinară orĭ de lemn, unele maĭ de tot îngropate și strâmbe, altele maĭ nalte, ale cărora inscripțiunĭ și fața roșie s'aŭ șters de ploĭ și de timp.

Biserica e cu pridvor și între niște copacĭ, carĭ iarna par niște scheleturĭ uriașe, iar vara niște paznicĭ neadormițĭ plinĭ de viață și de tinerețe.

Peste drum o biserică maĭ modernă: cârciumă, clădire mare și cu îngrijire ținută, e stabilimentul cel maĭ cu vază al mahalaleĭ, proprietate a luĭ Domn' Niță Ionescu.

Sărac lipit înainte vreme, că abia înnoda capetele ațeĭ, sub liberalĭ ieși la iveală și cu burta și cu stabilimentul D-sale: Dom' Niță în sus, Dom' Niță în jos; Dom' Niță, pardon, și pe unde nu te așteptaĭ să'l vezĭ.

Om cu influență maĭ târziŭ, temut în mahala și ascultat grozav de supus, că multora le făcuse câte un bine punênd câte o vorbă bună pe lângă aĭ guvernuluĭ, își făcuse o ceată de *liberalĭ*, tot unu și unu, cu carĭ făcea alegerĭ în chipul cel maĭ liber din lume: după placul stăpânireĭ.

Dom' Niță era țara și cetașiĭ luĭ norodul ales care pururea cu *constituția* în mână, groasă și nodoroasă, își da osteneala s'o aplice în momente de grea cumpănă pentru stăpânitorĭ, pe spinările stăpâniților turburătorĭ, nebunĭ, căcĭ voiaŭ schimbare de Domnĭ.

Intr'una din primele zile ale luĭ Aprilie Dom' Niță, care de o bucată de vreme nu prea era în toate apele luĭ, căcĭ treburile nu maĭ mergeaŭ ca sub *liberalĭ*, începu să umble din casă în casă, voios, vorbăreț: părea în timpurile cele bune.

— Și vas'că... iar pe lucru, Dom' Niță, îĭ rĕspunse un flăcăŭ nalt și spătos, netezindu'și o mustață neagră și groasă.

— Iar, Chirilă...

— Oare-om veni iar noĭ, haĭ? ce zicĭ, Dom' Niță? întrebă Chirilă clipind din ochĭ și hlijind.

— Mare-ĭ Dumnezeŭ!...

— Da văd și pe popa Ene umblând forfota...

— Măre, lasă'l să umble pentru aĭ ciocoĭ... Ne-om întîlni noĭ doară la vot și atuncea om vedea care pe care.

— I! tare 'mĭ-e dor, Dom' Niță să maĭ cerc pe Marița mea care doarme de mult în al colț...

Dom' Niță plecă recomandându-ĭ să nu lipsească de la întrunirea de a doua-zi.

— Da cum dracu să lipsesc, Dom' Niță! Togmaĭ eŭ!... Și repede își căută *pe Marița*, o măciuchiță de corn care se prăfuise subt pat, unde căzuse în uitare.

— Da ce facĭ maică? îĭ zise o bĕtrână care intra în odae cu blidurile ca să pue masa.

— Mĕ gătesc de alegerĭ, maică. Șterg la bot pe *Marițica*... Ințelegĭ mneata, maică, trebue să fie curată ca să aibă dreptul să scuture de praf pe boerĭ...

— Of! maică,—rĕspunse bĕtrâna... Iar *aligerĭ*, d'astea... Să n'o pățeștĭ, măicuță, că și ciocoiĭ aŭ d'aĭ lor, colțațĭ nevoie mare.

— Așĭ! simițĭ maică! Noĭ am fostără doisprece anĭ la putere, avem *ixperiență* și curaj...

— Și când e, maică? maĭ întrebă bĕtrâna.

— Păi Dom' Niță ne cheamă mâine la *trunire* și la 10 a luneĭ... la manevre.

Bĕtrâna oftă. I să bătuse geana ochiuluĭ stâng. Nu era a bine.

A doua zi, pe seară, Chirilă veni beat mort de la întrunire, că dupe discursurile alea, trebuia nițică cinste, nițică udătură.

— Firește, strigă Chirilă, udătura dupe *trunire* e cinstea partiduluĭ, păĭ?...

Și începu să facă ochĭ dulcĭ *Marițichi*, sughițând.

Alăturea sta, într'o casă maĭ măricică ceva, înconjurată de-o grădină îngrijită, un bĕtrân, căruia toțĭ îĭ ziceaŭ: Dom' doftor,—care, pe vremea conservatorilor făcuse ceva parale și acuma trăia liniștit în căsuța luĭ. Nimenĭ nu știa cum își petrece serile în timpul ierneĭ; nimenĭ nu 'șĭ putea da seamă ce venit avea și cum trăia, căcĭ nimenĭ nu-ĭ intra în casă și pe la nimenĭ nu se ducea.

De cum prindea să se desprimăvereze, îl vedeaŭ toțĭ c'o scufă pe cap și cu ochelariĭ pe nas, săpându'șĭ grădina, semĕnêndu-și'o, tăindu'șĭ copaciĭ și regulându'șĭ vița: era singura ocupație cu care 'l vedeaŭ veciniĭ.

Chirilă intra dese-orĭ în vorbă cu el; ba, când îĭ era rĕŭ câte-odată, bătrînul îĭ da câte un purgativ, orĭ spirturĭ de uns și alifiĭ de bube, — după suferință.

Până aci însă mergea și el cu prietinia luĭ.

Cercase Chirilă să'l facă să'șĭ dea *opiniile* pe față. Bătrînul spunea că n'are asemenea lucrurĭ în cap.

— La mine nu rumân.... respundea el cu argumentul hotărîtor. La mine n'are ideĭ politic.

Dom' Niță se opri și la Dom' doftor, — la Neamțu, cum îĭ ziceaŭ toțĭ...

— Salutare Dom' doftor... îĭ grăi Dom' Niță cu prietinie. S'apropie alegerile... Eĭ, ce zicĭ? votezĭ cu noĭ?

— Nu împămuntenit la mine, musiu Niță... Nu'ĭ pot vota...

— Las' că fac eŭ să poțĭ, Dom' doftor, numaĭ să vreĭ... De om izbuti te facem doftor primar, Dom' doftor, parol! zĕŭ...

Doftorul începu să rîdă pe subt mustățĭ.. și tăcu.

Dom' Niță așteptă, ce așteptă și vĕzînd pe neamț că a pus nasu 'n brazdele luĭ, o porni la vale, mormăind.

— Nu vreĭ neamțule, că ești al ciocoilor... Las'că te'nsemnez eŭ d'astă dată...

II.

Pe de altă parte popa Ene, ridicându'șĭ un colț al giubeleĭ și punêndu'l în brîŭ, umbla și el din casă în casă.

— Taică, zicea el celor pe carĭ îĭ știa d'aĭ cliceĭ, iar suntem la putere și cu ajutorul luĭ Dumnezeŭ, bun pururea cu ceĭ dreptĭ, o să stăm lungă vreme. Sculați-vĕ, taică, cu mic cu mare și venițĭ la întrunirea de mâine, unde aŭ de grăit tot unul și unul, boerĭ, nu glumă; izbânda e sigură, taică... Iar apoĭ, la alegerĭ, când s'o vota, punețĭ, știĭ, cam pe după spate câte un bastonaș, știĭ, ca la... plimblare... Dac'o fi și maĭ groscior, nu strică, taică; dușmana de opoziție ci-că vrea să facă tărăboiŭ... Să fie cât de gros taică, cât de gros, ca să nu ne zică lumea că de! la putere suntem și stăm cu mâinile în sîn.

Iar celor care sunt gata să se arunce când cu unul când cu altul, Sfinția sa le grăia cu duhul blândețeĭ:

— Așa, tăicuțule, fițĭ cu noĭ și de la Dumnezeŭ dac'o fi puțin, de la noĭ o fi maĭ mult, că boieriĭ sunt darnicĭ și milostivĭ... Nicĭ nu se uită cum dă în dreapta și în stânga, ba slujbe, ba păraluțe, ba una, ba alta... Boieru'ĭ tot boier, taică. Eĭ, ce zicețĭ?

— Bine zicem, taică părinte. Numaĭ, de! cu ce ne alegem înainte?

Popa Ene clipește cu șiretenie din ochĭ și se bate peste buzunarul în care sună argint...

Iar după împărțeală, sfîrșește apostolul:

— Asta-ĭ arvună, taică. Venițĭ cu credință, fețiĭ meĭ și aducețĭ cu voĭ și vr'un bețișor... știĭ, să vĕ apărațĭ de câinĭ... cât de groscior, taică, cât de groscior, că nu strică...

In sfîrșit, ziua cea mare sosește. Dis de dimineață Dom' Niță e la școală unde se face alegerea.

Maidanul e plin de lume. Cete, cete, staŭ și grăiesc, dar cu coada ochiuluĭ către Dom' Niță, uniĭ; iar alțiĭ către Sfinția sa popa Ene, care, într'un colț își netezește barba.

Trăsurile încep să curgă... Icĭ opozanțĭ care aleargă să'șĭ aducă votanțiĭ,—cetățenĭ liberĭ și independențĭ,—dincoace aĭ stăpânireĭ, maĭ sgomotoșĭ, maĭ cu țîfnă, cu aer de biruitorĭ.

— Uite mĕ, nea Vasile e pe lângă popa Ene. Aoleo! a trecut la ciocoĭ, afurisitu, zice un măcelar de profesiune, rezemat pe-un exemplar de Constituție.

— Lasă că'ĭ aducem noĭ mulțumirĭ, respunde un glas de basso profundo, trăgêndu'șĭ o a treia mustață care pornește de la o aluniță din jutul fălceĭ drepte.

— Și bagĭ mneata de seamă, Dom' Niță, zice Chirilă, cu *Marițica* luĭ sub subțioară,—sunt maĭ mulțĭ care'ĭ știam d'aĭ noștri... și, uite'ĭ tot pe lângă popa... daŭ tîrcoale.

— Las' că le-am pus o cruce la catastih, mĕ Chirilă. Am spus eŭ erĭ la club și mĭ-a dat *cart-blanș* cum se zice să'ĭ cumpĕr cu cât s'o putea maĭ scump: 20 la sută chiar peste cât dă cicoiĭ...

— Ia tacĭ! Păĭ atuncĭ, merge strună...

— Da cum socoteștĭ! Chirilă, uite ăĭ maĭ groșĭ la ceafă d'aĭ ciocoilor. Știĭ că porunca e pe scandal! A! uite și d'aĭ noștri tot unu și unu, vanghelia și parastasu!.. Stăĭ... Ia seama... Uite că ne face semn... Să'ncepem adecă?—Da!... Chirilă, începe tu, puiule. Cată ceartă luĭ cuconașu ăla care e de la gazetă d'aia d'ale lor...

Cearta se începe; cu bietul reporter se deschide focul.

— Blagoslovește părinte, c'aŭ început afurisițiĭ din opoziție!

— Domnul fie cu voĭ cu-a luĭ iubire de oamenĭ! rostește popa Ene. Nainte, fețiĭ meĭ...

— Ce aĭ cu gazetaru, mĕ Chirilă? îĭ zice unu d'aĭ Popeĭ.

— Ia cată'țĭ treaba mĕ cioclovinitule și nu te-amesteca unde nu'țĭ fierbe oala!— îĭ strigă Chirilă, ridicând pe *Marițica*.

Dar atuncĭ vr'o câțĭ-va de-aĭ Popeĭ îl înhață și tabără pe el...

— Aoleo! face Dom' Niță și'ĭ trage un țignal lung.

Pe dată săr băețiĭ luĭ și... lupta constituțională începe, în timp ce alegĕtoriĭ votează înlăuntru, și'n timp ce opoziția ridică la contestărĭ și protestărĭ, iar aĭ guvernuluĭ respund cu arestărĭ.

Un cap al opozițieĭ e constituționalizat, aproape paralizat, de eroiĭ guvernuluĭ; maidanul e plin de răcnete. Jandarmiĭ aleargă, poliția activă împarte..., ca să despartă, loviturĭ bine-făcĕtoare... Alegerile libere sunt în deplina lor fierbere.

Un comisar, foarte amical cu toată lumea, are mania d'a strînge în brațe maĭ pe toțĭ carĭ-ĭ cunoaște... îmbrățișare care seamănă c'o pipăire pe la buzunare...

— Ce fel, tocmaĭ tu, amice, să votezĭ pentru opoziție? zice el cu imputare și cu surprindere, tu, pe care „comptam?“

Pipăindu-l, îĭ găsise într'un buzunar plicul cu buletinele guvernuluĭ.

— Am votat dupe conștiință, amice... rĕspunse acesta.

— Tocmaĭ tu? maĭ zice comisarul cu aceiașĭ prietenoasă imputare și'l împinge pe-o altă ușe afară...

— Umflați-l băețĭ! strigă popa Ene. E prins cu mâța 'n sac de Pârjolescu nostru. Halal comisar!

Și alegĕtorul independent mănâncă o trânteală popească așa de sdravănă, că el, bietul, care venise să voteze cu conștiință, e scos din vălmășag și dus la secție fără conștiință...

Seara dom' Niță, la cârciuma luĭ, le ține eroilor zileĭ, următorul bine simțit discurs:

— Fraților, bine-ațĭ luptat pentru patrie, pentru partid. Clubul vĕ mulțumește și vĕ pune la dispoziție pivnița mea! N'aŭ eșit dipotațiĭ noștriĭ, dar nicĭ aĭ guvernuluĭ.... Numaĭ unu a eșit, afurisitul! la ăilalțĭ e balotaj...

— Trăiască balotajul!

— Asta-ĭ semn bun, fraților! semn că partidul nostru e tare și că în curând o să ne vedem iarășĭ la putere. Zicețĭ amin, băețĭ.

— Amin! și ura! Trăiască partidul liberal!...

— Ce liberal, mĕ, zi și conservator, că liberaliĭ-conservatorĭ eraŭ doară azĭ la maidan... Liberalĭ noĭ, conservatorĭ guvernul ne-am amestecat și ne-am bătut, ne făcusem tot o apă: ne făcusem liberalĭ-conservatorĭ. Păĭ, nu-ĭ așa?

Un hohot de rîs rĕspunse glumeĭ luĭ Gheorghe Calu, cel maĭ gros dintre stimabiliĭ de față.

— Da Chirilă unde-ĭ mĕ dom' Niță? întrebă un alt frate căuzaș.

— Săracu, acasă. E turtit rĕŭ...

— De vin? Las' că se drege mâine.

— De guvern, mă, rĕspunse Niță.

— Aoleo! Ti! las' că la colegiul al treilea îl rĕsbun eŭ pe bietul Chirilă... strigă onoraailul Gheorghe Calu.

III

Maĭ mort îl duseră pe Chirilă, către seară, acasă la mă-sa. Când îl vĕzu bĕtrîna, cât pe ce să leșine.....

Incepu să țipe și să strige prin vecinĭ ca să le ceară ajutor și veciniĭ alergară ca la urs, maĭ mult de curiozitate, de cât de milă.

Chirilă sta întins cu fața 'n sus, pe pat, sufla greŭ și mormoia cuvinte fără șir. Era lovit rĕŭ la un ochiŭ, care i se scursese; mâna dreaptă n'o putea mișca, buza de jos umflată și crăpată, iar spinarea numaĭ vînătăĭ.

Era groaznic la vedere.

Gura îĭ era cleioasă, fața aprinsă; ardea și se zbătea, văitându-se în neștire când simția durere.

— Ce să mĕ fac! ce să mĕ fac! se văita bĕtrîna, frîngêndu-șĭ mâinile și plângĕnd. Mi l'a omorît guvernu!

Vecinile, una îl freca cu spirt la mâna umflată, alta cu oțet la frunte; iar bolnavul se văita de usturime, când spirtul îl atingea în unele locurĭ pe unde pielea i se jupuise.

De odată una din vecine avu o idee minunată.

— Ia cheamă, soro, pe doftoru, pe neamțu că vĕ e vecin.....

Muma, vĕzênd scăparea alergă într'un suflet la doftoru care dăduse de atâtea orĭ luĭ Chiriluș doftoriĭ bune.

— Dom' doftor, îĭ strigă ea desperată, fă'țĭ milă și pomană și vino de 'nzdrăvenește pe Chirilă, că uite mi l'aŭ adus maĭ mort de la *aligerĭ*. Vino-o, că 'mĭ moare bunătate de băeat,—nu le-ar ierta Dumnezeŭ că mi l'aŭ ciuntit, că mi l'aŭ chiorît!.,.. afurisițiĭ!

Doftoru se luă după bĕtrînă și remase încremenit în fața priveliștei grozave ce înfățișa vecinul luĭ, omul poilitc cu principiĭ bine stabilite.

Doftorul îl observă, făcu să 'l desbrace, îl căută și se încredință că nu avea nimic atins înlăuntru.

Ochiul era pĭerdut, mâna și buza aveaŭ să se vindice; iar pentru moment avea frigurĭ....

— Niște frigurĭ grozave, — zise către mumă, doftorul. Și după ce scrise ordonanța făgădui c'o să vie adouazi și ĭeși, murmurând, c'un zîmbet ascuns: „fiievrès électorelles....“

Muma auzi cuvîntul din urmă și în îngrijarea de care era coprinsă, cătă la una din vecine, întrebând-o:

— Cum a zis doftoru, soro, că sunt frigurile?....

Un băiat care învĕța carte la școală îĭ rĕspunse:

—Friguri electo.... electo..., A! electo... rele.....

— Of! așa-ĭ, respunse muma, rele 's maică, rele!.... Bietul Chiriluș!

A doua zi prima grijă a luĭ Chirilă fu să întrebe de *Marițica* luĭ; o pĭerduse în exercițiul.... libertățiĭ alegerilor.

— Și Marițica.... și un ochiŭ... își zise el.... Orĭ maĭ veni ele alegerile, lasă! o să arat eŭ guvernuluĭ... orĭ de-om fi noĭ la guvern..... opozițieĭ!....

Rădulescu-Niger

1891, Aprilie.

Ultime Informații

Românul **află că prin mahalale se pregătește o manifestare de părere de rĕŭ care se crede că va lua proporțiunĭ întinse, dacă nu generale.**

Se zice că se va cere suspendarea sĕrbătorilor de 10 Maiŭ.

—✠—

Până acum aflăm că numaĭ secția din Craiova a ligeĭ culturale a serbat ziua de 3 Maĭ.

Așteptăm să aflăm ce aŭ făcut celelalte secțiĭ.

—✠—

Primim următoarea scrisoare asupra căreia atragem atențiunea D-luĭ Ministru al lucrărilor publice cât și a Consiliuluĭ general sanitar:

Brăila, 1891 Maĭ 3.

Domnule Director,

Vr'o 20 comercianțĭ Românĭ din Brăila, Buzĕŭ, Mizil, Ploeștĭ și Bucureștĭ, carĭ se ocupă cu comerțul de pește proaspĕt, am adresat D-luĭ director-general al C. F. R. o reclamă, rugându'l să'șĭ arunce privirile sale bine-voitoare și asupra comerțuluĭ de pește și a înceta cu neajunsurile și cu vexațiunile ce ni se fac maĭ cu seamă în gara Brăila. Tot-d'a-una când expediam peşte pentru diferite puncte între Brăila-Bucureștĭ plăteam în adevĕr taxa de mare vitesă dar eram sigurĭ că peștele va ajunge la destinație o dată cu trenul personal; acum plătim aceiașĭ taxă și peștele se expediază cu trenurile ordinare de marfă, trebuindu'ĭ câte 2 și 3 zile zile până să ajungă la destinație și atuncĭ de sigur stricat și putred, fără a se putea putea pune în vînzare, cauzêndu-ne ast-fel pagube enorme.

Știind că sunteţĭ apărătorul intereselor generale și a comerțuluĭ în special vĕ rugăm să bine-voițĭ a ridica puternicul și autorizatul D-voastră glas și a întreba pe D. director-general dacă n'ar face un pustiu de bine lăsând starea anterioară de lucrurĭ maĭ cu seamă pentru peștele proaspĕt, care e supus stricăciuneĭ, și care dacă s'ar pune în vînzare așa stricat, nu știŭ dacă însușĭ D. director-general ar scăpa teafăr din boalele ce ar putea căpăta.

I. Grigorescu
Comerciant de peşte, Brăila.

—✠—

In Nr. de la 3 Maĭ al *Adevĕruluĭ* s'a publicat o informațiune privitoare la D. Koroșec, casier la căile ferate. In acea informațiune spuneam, din eroare, că D-sa este incapabil de această funcțiune. D. Koroșec, s'a prezintat, în urmă, la redacția noastră arătându-ne maĭ multe acte prin care se dovedea că înaintările sale în slujbă eraŭ motivate prin meritile sale. Rectificăm dar cu plăcere acea informațiune greșită.

—✠—

Cu începere de la 5 Maiŭ va începe a cânta la cazinul Austro-Ungar orhestra maestruluĭ de capelă Eduard W. Strauss, care va dura în tot timpul vereĭ.

ULTIMA ORA

CAROL PISICHERUL

Regele, îngrozit la gîndul că tinerimea universitară română a luat bărbătească și patriotica hotărîre de a nu-l face alaiŭ de 10 Maĭ, a recurs la un pișicherlîc negustoresc.

Do ut des, **vĕ daŭ ca să'mĭ dațĭ, zice Carol I și publică în** *Monitorul Oficial* **de azĭ o scrisoare, prin care declară că face danie studenților o casă și 200 miĭ leĭ pentru ajutorul lor moral și material.**

Studențĭ! Feriți-vĕ de a cădea în cursa luĭ Carol Pișicherul.

A vĕ schimba demna decisiune în urma promisiuneĭ Streinuluĭ, care nu e om de cuvênt, ar însemna a vĕ vinde Luĭ pe banĭ și aceasta, suntem sigurĭ, nu voițĭ, nu puteţĭ a o face.

Studențĭ! Ispita e mare și atrăgătoare; dar independența și curagiul vostru sunt și maĭ marĭ și trebue să vĕ fie maĭ scumpe de cât baniĭ Cămătaruluĭ Incoronat Adevĕrul.

—✠—

O comisiune, compusă din ceĭ maĭ marcanțĭ membri aĭ cluburuĭ liberal-național, și din marĭ comercianțĭ din capitală, a plecat azĭ la Florica, pentru a inzista pe lângă D-na Pia Brătianu, ca înmormîntarea ilustruluĭ sĕŭ soț să se facă în Bucureștĭ.

In cazul când D-sa va consimți, corpul mareluĭ patriot va fi adus și expus la Mitropolia din Bucureștĭ și apoĭ înmormîntarea se va face în ziua de 8 Maĭ, după ce corpul va fi dus pe câmpia Filaretuluĭ, unde a început viața politică a ilustruluĭ bărbat de stat.

—✠—

Toțĭ copiiĭ băețĭ și fete din școlile primare și secundare au fost adunațĭ dis de dimineață azĭ Duminică în Cișmigiŭ spre a face exercițiĭ pentru defilare.

E nedemn din partea Generaluluĭ Florescu de a amesteca pe nevinovațiĭ copiĭ aĭ cetățenilor într'o **mascaradă polițienească.**

Vom reveni mâine.

DECADENȚA
Instituțiilor Militare
în zilele M. S. Regeluĭ Carol I

Sperjur, falș, neadevĕr

urmat de

Încercărĭ asupra disciplineĭ, înaintărilor, justiţieĭ militare

de

— Căpitan N. MAVRODIN —

Se află de vênzare la librăria Socec &.

DOMN poate a se asocia saŭ da cu dobêndă fără deranj saŭ muncă, imediat. **DOAMNA** 1200 leĭ pe 2 lunĭ și ridică 1600 afacere sigură și garantată.
Oferte s. iniț. A. M. Y. P. N., Nr. 29. — Poste restante, Bucureștĭ.

TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU

BUCUREȘTI

111, BULEVARDUL ELISABETA, 111

SPECIALITATE IN LUCRĂRI COMERCIALE

REGISTRE, ADRESE, COMPTURĬ, CIRCULĂRĬ, etc.

ZIARE, REVISTE, AFIȘE, PUBLICAȚIUNI, BROȘURI, INVITAȚIUNI, CĂRȚI DE VIZITĂ

ȘI TOT FELUL DE IMPRIMATE ATINGĂTOARE DE ACEASTA ARTA

SE EFECTUEAZA PROMPT ȘI CU PREȚURI FOARTE MODERATE

Un têněr doresce a da lecţiunĭ de clasele primare, gimnasiale și limbistice. Iniţialele: S. O., Podu de pămênt 185, la D. Costache Păunescu.

CÂMPU-LUNG S'a DESCHIS Un Mare Otel în Piaţa Centrală, Stradele **Negru-Vodă** și **Mircea-Vodă** mobilat cu totul din noŭ sub propria direcţiune a proprietaruluĭ sĕŭ.

Se pune la dispoziţia d-lor Vizitatorĭ chiar de la 1 Maiŭ, avênd camere cu prețurĭ moderate de la **2 leĭ în sus.** — Pentru familiĭ numeroase se fac reducerĭ.

Tot în Hotel se află un estaurant bine asortat și o bucătărie gustoasă.

Informaţiunĭ chiar prin carte postală către proprietarul **Mareluĭ Hotel.**

NIŢĂ ȘTEFĂNESCU.

Un têněr doreşte a ocupa o funcţiune într'un biroŭ saŭ la o moșie. Doritoriĭ se vor adresa la redacţia acestuĭ ziar sub iniţialele: G. L.

Cel maĭ bun Antiblenoragic

BOALE SECRETE — CAPSULE

CU BALSAMURI EMULSIONATE și PANCREATINĂ

Nicĭ unul din antiblenoragicele existente până acum, nu împlinește cele două condițiunĭ indispensabile de asimilare repede și a nu irita traectul intestinal. Modul cu totul special și noŭ după care sunt preparate. Aceste Capsule fac ca vindecarea să fie repede, complectă și fără de a deranja stomacul; ast-fel că convine tutulor persoanelor chiar celor maĭ debile.

Acest noŭ medicament vindecă în scurt timp complect și radical, scursorĭ (sculament) noui și vechĭ atât la bărbaţĭ cât și la femeĭ, precum Blenorea poala albă, etc. — Prețul uneĭ cutiĭ 4 leĭ.

Asociat cu aceste capsule se recomandă cu succes *Injecţia Santalină*. — Prețul unuĭ flacon 2 leĭ și 50 banĭ.

Deposit general: Farmacia a «Coroana de oțel» Mihail Stoenescu, strada Mihaiŭ Vodă, Nr. 55, Bucureștĭ.

In provincie unde aceste preparate nu se găsesc, se expediază imediat în contra unuĭ mandat poștal.

Să se observe cu rigurositate instrucţiunea ce însoţește fie-care cutie și flacon.

Medalie de Argint, Expoziţiunea din Craiova

Hârtie Chimică Berberianu

preparată de farmacistul

IOAN BERBERIANU

BUCURESCI

Medicament eficace contra reumatismelor, durerilor și iritaţiunilor ale peptului

Guturaiŭ, Lombago (durerĭ de mijloc și de șale) Podagră, Rănĭ, Scrintiturĭ, Bătăturĭ, Arsurĭ, Plăgĭ, Bóle de rinichĭ, etc.

UN LEU RULOUL

Se găseşte de vêndare la tóte farmaciile din ţară.

Tóte rolourile conţin o instrucţiune în care se arată detaliat modul întrebuinţăreĭ

Apa minerală purgativă din ţară

BRIAZU lângă IAȘI

Autorizată de Cons. sanitar superior

Un excelent purgativ ușor și plăcut. După certificatele a unuĭ mare numĕr de medicĭ distinșĭ și numeroase experiențe a obținut asemenea un mare succes pentru a combate congestiunile, hemoroidele, deteriorarea grăsimilor inimeĭ, bolile urinare, formarea pietriĭ, etc.

Se află de vênzare la toate farmaciile din ţară.

Depozite generale: *Fraţiĭ Konya* la Iașĭ, și la **Drogueria** *Ioan Ovessa succesor*, Bucureștĭ.

Medalia de Aur — Viena 1888

MEDALIA DE ARGINT

Bucureştĭ 1890

Autorizată de consiliul de igienă și salubritate

DENTALINA

esenţă pentru gură

Pulbere Vegetală pentru Dinţĭ

ALE

Doctorului S. *KONYA*, ***Chimist.***

Ambele preparate cu accid salycilic pur. sunt remediĭ radicale pentru durere de dinţĭ, boalele gureĭ și ale gingiilor.

Ele conservă dinţiĭ și daŭ gureĭ un miros plăcut. — Preţul: 1 flacon, dentalină 3 francĭ; 1 cutie cu prafurĭ 2 fr.

Deposite la Bucureștĭ: *F. W. Zürner, I. Ovessa, Bruss* și *Stella*

Pasta Regnauld

bombon pectoral, a fost recomandată de către Academia de Medicină din Paris, în contra bólelor de gât, laringitelor, răgușeleĭ, gripeĭ, tuseĭ măgăreștĭ și'n contra or-căreĭ iritaţiunĭ a pieptuluĭ. Ea dispenséză de or-ce tizană. Pasta Regnauld priesce maĭ cu deosebire damelor și copiilor. O instrucţie însoţește fie-care cutie. Pasta Regnauld se vinde pretutindenĭ cu 2 L. cutia; 1.25 jumătate cutie

---

BIUROUL
EXPOZIŢIEI-DEPOZIT DE PROBELE Mărfurilor Rusești

Bucureștĭ, Calea Victorieĭ, Nr. 17

Primește comande să aducă din Rusia mărfurile următoare:

Asfalt de Stzran.
Astralin, uleĭ mineral, pentru lampe.
Aţă de cusut.
Băsmăluţe de gât de tuleĭ de capră din Oremburg.
Brânză de Smolensk.
Caspeine (Vaselină).
Ciaiurĭ.
Ciment - portland din Novorossiisk (Caucaz).
Clopoţele și clopote pentru biserică.
Cuie de potcoave.
Curele vegetale ţesute pentru mașinĭ.
Confiserie de Moscova.
Dantele rusești numite Espaniole.
Fringhiĭ din Fabrica Novicoff.
Icoane, obiecte și stofe pentru vesminte bisericeștĭ.
Iconostase-templi.
Incălţăminte de Moscova.
Invelitorĭ (Plapume) de lână.
Lac pentru trăsurĭ și mobile.
Lac de asfalt.
Lumînărĭ de stearină.
Naftalină în contra moliilor.
Nasturĭ metalicĭ.
Orfevreriĭ.
Obiecte dif. de stofe impermeabile.
Obiecte de lemn sculptat: casete, cutiĭ de ceaĭ, etc.
Oleonaft (uleĭ mineral) și sebonaft pentru unsoarea mașinilor, peilor și armelor.
Oleonid pentru unsoarea mașinilor de cusut și instrumentelor de fizică.
Oleiurĭ pentru cazane contra arsureĭ.
Objecte de hârtie comprimată,
Postavurĭ și flanele.
Parfumerie de St.-Petersburg.
Samovare de Tula.
Sămînţă de in de semănat.
Seŭ mineral pentru unsoarea pielărieĭ.
Sfoară de Trubcevsk.
Săpun Ostrooumof în contra coșilor preparat fără alcali.
Sulfat de sodă.
Terbetină.
Tricoŭ.
Ţigarete higenice.
Usucătorĭ de egrasie (excicator) de Varșovia.
Uleĭ de rapiţă. de in și de cânepă.
Vasserglas sticlă solubilă.

Vînzările în detaliŭ acestor producţiunĭ se fac numaĭ cŭ scop d'a le face cunoscute publiculuĭ.

Despre mărfurile rusești a căror probe n'aŭ sosit încă, biuroul va da informaţiunile trebuincioase. După sosirea acestor probe de mărfurĭ biuroul va anunţa publicul prin publicaţiunĭ ulterioare.

Mărfurile comaudate, în general, se pot expedia direct din Rusia în Bucureștĭ saŭ în porturile Dunăreĭ ale Românieĭ, Bulgarieĭ și Serbieĭ.

BAIA DE ARAMA. Domniĭ posesorĭ de acţiĭ ale Societăţeĭ Baia de Aramă sunt invitaţĭ a se adresa în interesul lor la D-nu avocat Stern, strada. Mihaĭ-Vodă Nr. 7.

Recunoscut de toata Europa

LACUL SARAT

Remediŭ contra: Reumatismuluĭ, Paralisieĭ, Obesităţeĭ, Anemieĭ, Bólelor de pele, Scrofulelor, Hemoroidelor, Bólelor aparatuluĭ genital la femeĭ, Ból. venerienel etc.

LA 1 MAIŬ SE VA DESCHIDE

Grand Hotel du Boulevard

Situat la cea maĭ frumoasă poziţiune din această staţiune balneară. — 40 CAMERE, cele maĭ comfortabile și bine mobilate din localitate; sunt puse la dispoziţia Onor. Public, și cari se închiriază pe Sezon saŭ cu luna

RESTAURANT de I-a ordine, bucătărie română și francesă. preciurĭ foarte moderate. Mâncare à la Carte și Abonament. Se trimete și în familie

Mare Sală de Spectacole Musică și alte distracţiunĭ Posiţiune plăcută, vis à vis de grădina statuluĭ unde cântă musica militară. In apropiere de băĭ și tranvay.

In fine nu am cruţat nicĭ un sacrificiŭ numaĭ și numaĭ a satisfpce pe Onor. Public.

Proprietar
Const. Poppescu

40 Camere elegant mobilate — **40 Camere elegant mobilate**

CURELE de Transmisiune

Prima calitate englezească

FURTUNI de CAUCIUC

toate articole pentru mașine: **Asbest. Manometri**

STICLE pentru nivel, robinete și Ventile de abur,
Bumbac pentru șters.

POMPE PENTRU VIN

cu preţurĭ foarte reduse la Depositul fabriceĭ

Otto Harnisch 41, Strada Academieĭ, 41 vis-à-vis de Ministeriul de Interne

Preţurĭ reduse — **Preţurĭ fixe**

BUCUREȘTĬ Str. Smârdan **SAL SACHS** **GALAŢĬ** Strada Mare

OFERĂ PENTRU SEZONUL CORENT

Locomobile și Treerătorĭ prevĕzute cu cele maĭ recente perfecţionărĭ din renumita fabrică **Aveling & Porter** Rochester (Anglia)

Mașine de Secerat și Legat Snopiĭ **„BRANTFORD“** cel maĭ noŭ sistem **Secerătorĭ Simple Mașine de Cosit, Greble de la A. HARRIS, SON & Co. Ltd.** Brantfort, (Canada)

PRECUM ȘI:

Plugurĭ de Abur
Semănătóre în rîndurĭ și în lat
Vânturătorĭ Gruhuitorĭ
Triorĭ de Grîŭ
Etc. etc. etc.

Batoze de Porumb
Morĭ pe postament fer și lemn
Pietre de Móră din La Ferté Jouarre
Curele de Transmisiune. Etc.

I. G. POPP

Furnisorul Curţilor I. R. Austro-Ungarieĭ și al Grecieĭ

Paris, Viena și New-York

Fabricaţiile renumite de 40 anĭ premiate la tóte Exposiţiile

Preparatorul vestiteĭ ape de gură

ANATHERINA

Pasta și prafurĭ de dinţĭ; recunoscute ca cele maĭ bune contra boalelorŭ ivite a gureĭ și a dinţilor.

Noutăţĭ în Parfumarie: *Extrait* concentré **„Popp“**. *Essence* concontré **„Damara“** et *Essence* et **Coelogina.** *Viollete* de *Parme*. Essboupuet concentraded.

Specialitate în Săpunurĭ: *Savon* **„Leda“**. *Savon* au muse et Chine, *Violet Soap* **„Popp“**. *Savon* de *familie* **„Popp“** *Savon transparent* imp. aux. fleurs **„Popp Soap“**. **Eau de Vinaigre:** *Eau* de *toilette* **„Popp“**. *Eau* de *Viollete* de *Parme* Vinaigre hygienique.

Poudra *Poudre* **„Popp“**.

Pentru pielea. Odaline des Ides. (Specialitate).

Văpselĭ de Păr: *Beaume oriental.* Eau Japonaise. Fontaine jouvence.

Diferite Săpunurĭ de toilitte și glycerine precum: *Savon fleurs* de *printemps, Savon* de *Tridace, Savon Veloutine, Real old browen Vindsor Soap, Savon* de *Venus, Săpun* din *flóre* de *sóre, Săpun* vienez *economic, Transparent Cristal Soap, Săpun trancparent* de *familie, Parfumurĭ, Eau* de *Cologne,* Eau de vie de Lavande, *Poudre Veloutine, Créme Melusine, Pomadă* de *mustăţĭ Ungară, Patti Bandoline, Pflasturĭ englezeștĭ* și *pflasturĭ animaté.*

Rexresentant general pentru tótă România și depositul la

B. COURANT

No. 4, Bucurescĭ, Strada Academieĭ, No. 4

și en detail se găsește de vêndare la tóte Farmaciile, Dregueriile și magazinele de Parfumerie din ţară

Mare Atelier de Fotografie

IN BUCURESCI

Soseaoa Jianu Nr. 10, Lângă Pensionatu Bolintineanu

Intâia stafie a tranvaiuluĭ din Bariera Victorieĭ

Se esecută în toate zilele și pe timp noros orĭ-ce portrete în diferite mărimĭ, necolorate, saŭ colorate pe hârtie în Heliografie pe sticlă. La minut pe sticlă în positiv, Cavalerĭ călărĭ, Dame, Trăsurĭ, Caĭ, portrete în mărimea naturală, Cărţĭ de visita cu portretul pe ele, reproducţiunĭ de tot felul și plaurĭ. — Cu preciurile cele maĭ reduse și esecutate cu cea maĭ mare acurateţă.

Cu toată stima
Theodora I. Niculescu

— COMPANIA AMERICANA —

PRIMUL DEPOZIT DE MASINE DE CUSUT

PATENT „SINGER“ PERFECŢIONAT

premiate la toate expoziţiunile cu primele Medaliĭ și Diplome de onoare. Aŭ obţinut cel maĭ mare premiŭ la expoziţiunea din America (Brasilia). — *Reputaţiune Universală* ca neîntrecute în *soliditate, lucrare* și *eleganţă.*

Peste 5 milioane bucăţĭ sunt în întrebuinţare! Garanţie timbrată de soliditate și bună funcţionare pe 5 anĭ.

Depozit special al renumitelor *Velocipede de siguranţă „Rover“*, precum *Bicicle, Biciclete, Tricicle,* etc., — *solide, durabile* și *elegante.*

Catalogul general ilustrat trimitem la cerere *gratis* și *franco.*

Depozit general numaĭ la COMPANIA AMERICANA

IN BAILE EFORIEI, BUCUREȘTĬ

Rugăm să nu se confunde: *Depositul e numaĭ în clădirea* Băilor Eforieĭ. Orĭ-ce corespondenţe saŭ valorĭ să se adreseze: **„Compania Americana“, în Băile Eforieĭ, Bucureștĭ.**

Vinurĭ Naturale Vechĭ ALBE și NEGRE

Specialitate de Vinurĭ din posiţiunile cele maĭ renumite din **Drăgășanĭ, Oreviţa, Nicoreștĭ, etc. Tamâioasă, Braghina și pelin de Drăgășanĭ.** — Preţurĭ foarte moderate.

Se trimete franco la domiciliŭ în marĭ și micĭ cantităţĭ, în butiliĭ și butoaie de orĭ-ce mărime.

După cerere se trimet și probe.
Pivniţa este deschisă toată zioa.

S. I. Rosenthal
28 nou, Str. Negustorĭ, 20 vechĭ.

Bucurescĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.